

INFORMACIJA APIE PATVIRTINTĄ ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 M. PLANĄ

Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2023 m. rugsėjo 5 d. sprendimu Nr. T-290 patvirtino Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planą. Šiam planui buvo atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV).

Informacija, kaip plane sprendžiami aplinkos apsaugos klausimai

Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas – tai strateginis dokumentas, kuriame numatytos 2021–2027 m. planavimo laikotarpio priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių bei Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane nustatytų užduočių įgyvendinimą. Pagrindinis Šiaulių rajono savivaldybės organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

Informacija, kaip buvo atsižvelgta į SPAV ataskaitoje pateiktą informaciją

SPAV ataskaitoje pateikta informacija pagrindė Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projekte siūlomas priemones pasekmių aplinkai ir visuomenės sveikatai atžvilgiu. SPAV ataskaitoje įvertinta, kad įgyvendinus Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane numatytas priemones ir užduotis, komunalinių atliekų tvarkymo pokyčiai lyginant su esama būkle, turės teigiamą poveikį aplinkos orui ir klimato kaitai, visuomenės sveikatai, dirvožemio kokybei bei neatsinaujinantiems ir atsinaujinantiems gamtos ištekliams. Plano įgyvendinimas neturės reikšmingo neigiamo poveikio paviršiniams ir požeminiams vandenims, biologinei įvairovei, saugomoms teritorijoms ir kultūros paveldui. Planuojamas atliekų tvarkymo sistemos tobulinimas siejamas su aukštesnių higienos reikalavimų užtikrinimu, mažesne aplinkos tarša ir mažesniu neigiamu poveikiu visuomenės sveikatai ir gerovei.

Motyvai, lėmę alternatyvos pasirinkimą

SPAV ataskaitoje buvo nagrinėjamos dvi alternatyvos: „nulinė“ (esama situacija) ir I (siūloma) alternatyva.

Kadangi „nulinė“ (esamos situacijos) alternatyva nėra priimtina aplinkosauginiu ir politiniu požiūriu, nes neužtikrina valstybinių atliekų tvarkymo užduočių (komunalinių atliekų perdirbimo ar kitokio panaudojimo ir rūšiuojamojo surinkimo plėtos) įgyvendinimo, ši alternatyva buvo atmesta.

I (siūlomos) alternatyvos atveju, komunalinių atliekų susidarymo ir tvarkymo prognozių iki 2027 m. vertinimo rezultatai rodo, kad numatyta atliekų prevencijos, maisto švaistymo ir šiukšlinimo mažinimo, pakartotinio naudojimo, biologinių atliekų namudinio kompostavimo, atskiro rūšiuojamojo surinkimo (konteineriais, plečiant DGASA tinklą), atskirai surinkto maisto atliekų apdorojimo, didelio gabarito ir statybinių atliekų apdorojimo priemonės bus pakankamos Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane nustatytų užduočių įgyvendinimui. Nagrinėjant šią alternatyvą, galime daryti išvadą, kad analizuojami komunalinių atliekų tvarkymo sprendiniai yra priimtini, nes jie ženkliai pagerins aplinkos būklę, lyginant su esama situacija. Numatytos priemonės užtikrins, kad sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekis ir toliau mažės ir 2027 m. sudarys apie 5,5 proc. nuo visų į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą patekusių komunalinių atliekų kiekio. Labiausiai keisis perdirbamų ir kitais būdais tvarkomų atliekų kiekių santykis. 2027 m. pavykus pasiekti 80 proc. rūšiuojamojo surinkimo užduotį, perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui turėtų būti paruošiamas 57 proc. komunalinių atliekų, o panaudojama (energijos gamybai, sąvartyno reikmėms, užpildams ir kt. tikslais) – 38 proc.

Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2023 m. rugsėjo 5 d. sprendimu Nr. T-290 patvirtintas Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas atitinka SPAV ataskaitoje nagrinėtą siūlomą plano įgyvendinimo alternatyvą.

Numatytos plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai monitoringo priemonės

Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano įgyvendinimo priemonės;
- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų Valstybinio atliekų tvarkymo 2021-2027 metų plano komunalinių atliekų tvarkymo užduotys:
 - kaip vykdomos valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys;
 - kaip vykdomos rūšiuojamojo surinkimo kiekybinės užduotys savivaldybėms/regionui.

Atskirų atliekų tvarkymo įrenginių poveikis aplinkai bus stebimas vykdant ūkio subjektų monitoringą teisės aktų nustatyta tvarka.

Informacija, kaip buvo atsižvelgta į SPAV subjektų išvadas, visuomenės pasiūlymus

SPAV apimties nustatymo dokumentas buvo parengtas ir išsiųstas derinimui vertinimo subjektams. Gavus visų vertinimo subjektų išvadas, VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – ŠRATC) ir SPAV konsultantas UAB „Ekokonsultacijos“ parengė Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų dėl Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano SPAV apimties nustatymo dokumento įvertinimo pažymą, kuri vertinimo subjektams buvo pateikta kaip Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano SPAV ataskaitos 2 priedas. Į visus pateiktus pasiūlymus buvo atsižvelgta, rengiant Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projektą.

Vadovaujantis *Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo reikalavimais* informacija apie supažindinimą su SPAV ataskaita buvo paskelbta:

- 2023 m. liepos 11 d. Šiaulių rajono savivaldybės administracijos internetiniame puslapyje;
- 2023 m. liepos 11 d. ŠRATC internetiniame puslapyje;
- 2023 m. liepos 11-13 d. Šiaulių rajono savivaldybės administracijos seniūnijų skelbimų lentose.

Visuomenei buvo suteikta galimybė susipažinti su SPAV ataskaita ir Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projektu plano organizatorių – Šiaulių rajono savivaldybės administracijos patalpose, adresu Vilniaus g. 263, Šiauliai bei savivaldybės interneto svetainėje skelbimų skiltyje <https://siauliuraj.lt/> bei ŠRATC interneto svetainėje naujienų skiltyje <https://www.sratc.lt/naujienos/>. Iš visuomenės pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta.

Viešas susirinkimas, kurio metu viešai supažindinama su SPAV ataskaita ir Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projektu, įvyko 2023 m. rugpjūčio 17 d. 13 val. hibridiniu būdu, t.y. visuomenės atstovai galėjo viešame susirinkime dalyvauti, prisijungę internetinės vaizdo transliacijos būdu arba atvykus į Šiaulių rajono savivaldybės administracijos posėdžių salę, adresu Vilniaus g. 263, Šiauliai. Į viešą susirinkimą per internetinę vaizdo transliacijos platformą prisijungė UAB „Ekokonsultacijos“, Šiaulių rajono savivaldybės bei ŠRATC atstovai. Per valandą nuo nustatytos viešo susirinkimo pradžios, t.y. iki 14 val., nei vienas visuomenės atstovas nuotoliniu būdu neprisijungė ir neatvyko į Šiaulių rajono savivaldybės administracijos patalpas.

SPAV ataskaita buvo pateikta derinimui vertinimo subjektams. Vertinimo subjektai SPAV ataskaitą suderino be pastabų. Vertinimo subjektų išvados pateiktos Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų dėl Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos įvertinimo pažymoje. Iš visuomenės pastabų ir pasiūlymų gauta nebuvo.

Susipažinti su patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planu ir parengta strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau - vertinimo) subjektų išvadų įvertinimo pažyma galima Šiaulių rajono savivaldybės administracijos interneto svetainėje <https://siauliuraj.lt/aplinkos-apsauga/atliekos/atlieku-tvarkyma-reglamentuojantys-dokumentai/210> ir VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro interneto svetainėje <https://www.sratc.lt/teisiniai-dokumentai-savivaldybiu-atlieku-tvarkymo-planai/>. Taip pat su patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planu galima susipažinti Teisės aktų registre <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f9e04f104cb611ee81b8b446907f594f>.